

EZÜSTNET Egyesület

Ráckevei kirándulás

A Csepel-sziget idegenforgalmi tekintetben leglátványosabb és legnépesebb települése Ráckeve. Ide látogatott el az EZÜSTNET Egyesület 23 tagja április 17-én.

Ráckeve megalapítása sokban különbözik a Kárpát-medence településeinek történetétől. Vissza kell kanyarodnunk az időben a török birodalom európai, balkáni hódításainak kezdetéhez. 1439-ben elesett az al-dunai Szendrő vára. A nyomuló török hadak elől a Temes megyei Keve /Kova/ város szerb kereskedő polgárai akkor hajóra rakták családjaikat, menthető értékeiket, kiváltság- és okleveleiket, majd felhajóztak a Dunán. I. Ulászló királyunk engedélyt adott a menekülő rácoknak az elpusztult Szent Ábrahám monostora körül a letelepedésre. A menekülő, mintegy 200 lélek alapította meg Ráckevét 1440-ben. Majdnem száz évvel később a települést ugyan elérték és csaknem 150 évig uralták a törökök, a lakosság híven őrizte vallását, anyanyelvét, írását, szokásait. Sőt - felszabadulván az oszmán fennhatóság alól – a 18. században felvirágoztatta lakóhelyét öröklött hagyományai szerint.

Legelőször az 1487 körül épült szép arányú, késő gótikus stílusú, hálóboltozatos **Nagyboldogasszony** szerb ortodox templomot tekintettük meg. Az épület belsejét csodaszép bizánci stílusú falképek díszítik, szó szerint beborítják, hiszen itt egy tenyérynyi díszítetlen hely sincsen. Az ikonokat az 1770-es években és 17 évvel ezelőtt megtisztították meghagyva az eredetiséget.

A templom képei a keresztény ószövetség legfőbb jeleneteinek és főalakjai életének vizuális foglalatai. Láthatóvá varázsolt Biblia görögkeleti vallási szellemben.

Az ikonok legfőbb szentjei: Jézus, Szűz Mária, Szent József és Keresztelő Szent János. A kiemelt személyek életútját is megfestették sorozatban. A gótikus stílus, az arany metszés szabálya kedvez a képek elrendezésének, a csúcson mindenütt Jézus alakja látható különböző csodatévő szerepben.

A számtalan bibliai személy között sokáig szívesen időzik a tekintet a 12 Apostol egészalakos képein.. Érdekes, hogy világi, középkori szerb pópák és öt középkori szerb király is jelen van az ikonokon. A városalapítók történelmük lapjainak egy fejezetét is magukkal hozták, megörökítették.

A templom belseje három szentélyre oszlik: a legnagyobb terem a férfiaké, a nőknek egy külön bejárattal és árkádos fallal elválasztott terem volt látogatható. Az oltár egy kis elzárt helyiségben kapott helyet. Oda nő be sem tehetette a lábát. Ma is csak férfiak takaríthatják. Nagy és hosszú bűnbocsánatot követelt az egymást követő pópáktól az az engedékenység, hogy 1939-ben az angol királynő jelen lehetett ott.

A női szentély képei főleg morális tartalmúak, egyrészt a női tisztaság jelképei, másrészt ezzel ellentétben a bűn elkövetésének túlvilági következményei, pokolbeli szenvedéseinek intelmei.

A bizánci stílusú színes ikonok a görög **Szimeon Teodor Gruntovics** mester művei.

A Nagyboldogasszony templomban napjainkban a két évenként egymást váltó pópák naponta tartanak liturgiát szerb nyelven, és ünnepnapokon, annak a nyolc, magát szerb nemzetiségűnek valló személynek, akik a közeli Lórévben laknak.

A város és a hazai Ortodox Egyházközség -, melynek központja Szentendrén van - , szeretné a templomot a Világörökség tagjává elfogadtatni. Reméljük, hogy ez a csodálatos kincs rövidesen azzá lehet!

Ráckeven sok az érdekes látnivaló. Az 1791-ben épült **Római katolikus templom** is az, melynek az az egyedisége, hogy az egykor szabad falfelületeit napjainkban festették mai szellemben, Secco kivitelezésben, és ahol az ismert szentek arcaihoz helyi polgárok adták a sajátjukat. Az alkotó, Patay László festőművész és egyetemi tanár saját magát is megörökítette a falakon. A kompozíció az osztatlan mennyezetről indul Jákob álma címmel, amely Patay László álma lehetne. A gazdag képsorozat a hit, remény és szeretet tematikára épül. Visszatérő motívum a jót, rosszat, sokfélét nyújtani képes kéz.. A középkori szentképfestészetől eltérően a művek azt érzékeltetik, hogy a ma embere hogyan értelmezi, éli meg a Biblia tanításait, a vallását.

Aki Ráckeven jár, nem hagyhatja ki az egyedülálló látnivalót kínáló Hajómalmot, vagyis a **Hajómalom Múzeumot**. A település partjainál valaha sok hajómalmot ringatott a Duna felvirágoztatván a molnár és a pék mesterségeket. A technikai fejlődés azonban túllépett ezeken a létesítményeken. A vízimolnárak leszármazottai megnyerve a lakosságot megörökítették egyet. A faanyagot Gyergyócsomafalva, a testvérváros szállította, híres ács mesterei pedig az építkezést segítették. A példás közösségi erő és összefogás eredményeként 2010-ben megnyílt a vadonatúj tombácós hajómalom, amely nem csupán múzeum, tanműhely az iskolásoknak, turista látványosság, hanem üzemképes létesítmény is. Amikor működésbe lép a malom, minden, a levegő, a víz mozog, forog, dolgozik, 44 fogaskerék és szíjtárcsa kapcsolatából jön létre az őrlés. A mechanika diadalmaskodik. Az őrlés 8 fázisát kísérhetjük figyelemmel, amíg a búzából liszt lesz.

Patay László nevét viseli a helybéli gazdag **Képtár**. A művész a város díszpolgára lett, 3 éve a helyi temetőben nyugszik.

A városi **Árpád Múzeum** gyűjteményeit gazdagítják a település régészeti leletei, a hajókon megmentett kiváltság- és oklevelek másolatai, a molnár és pékek céheinek ládái és ereklyéi. Egy falról néz szembe velünk a színes fényképén Piringer János, más néven Horváth-Nepomuki János, a Radeczky huszárezred kapitánya, azaz Petőfi Sándor **János vitéze**, ha ugyan a sok egyezés a bizonyosságra emelkedhet a lázas kutatások folyamán.

Országosan ismert nevezetes műemlék az 1702-ben a Johann Lukas **Hildebrand** által épített, un. érett barokk stílusú **Savoyai-kastély**. Savoyai Jenő, a francia királyi családdal rokonságban álló herceg Párizsban született 1663-ban, katonai pályára készült, ám óhaja ellenére papnak nevelték. A török támadások hírére felajánlotta szolgálatait I. Lipót császárnak, aki a magyar csapatok élére rendelte. A herceg végigküzdötte Magyarországon a törökellenes harcokat, Zentánál aratta legnagyobb dicsőségét a szultáni seregekkel szemben. Erdemei elismerésül kapta a ráckevei birtokot vele a számára épített szépséges kastélyt, ami felújítva napjainkban a város, a köz rendelkezésére áll. Lovasszobra a budai várban a Dunára néz.

Lejegyezte: Tóthné Pirooska

